

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6467
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 647
Ημερομ. Κατάθεσης: 24/6/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΑΖΑΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

24/06/2026

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: Θεσμικά κενά και προβλήματα εφαρμογής του πλαισίου αναδοχής και παιδικής προστασίας

Η αναδοχή αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς παιδικής προστασίας, καθώς δίνει τη δυνατότητα σε παιδιά που έχουν βιώσει την ιδρυματική φροντίδα ή σοβαρές οικογενειακές δυσκολίες να μεγαλώσουν σε ένα σταθερό οικογενειακό περιβάλλον, λαμβάνοντας τη φροντίδα, την ασφάλεια και την υποστήριξη που έχουν ανάγκη.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι παιδιά τα οποία διαβιούν επί σειρά ετών σε ανάδοχες οικογένειες, ακόμη και μετά από μακροχρόνια παραμονή σε ιδρύματα, εξακολουθούν συχνά να βρίσκονται αντιμέτωπα με διοικητικές και νομικές εκκρεμότητες που επηρεάζουν την καθημερινότητά τους, την πρόσβασή τους σε δικαιώματα και παροχές, καθώς και το αίσθημα σταθερότητας και ασφάλειας που οφείλει να διασφαλίζει η Πολιτεία.

Οκτώ χρόνια μετά την ψήφιση του ν. 4538/2018, η εμπειρία εφαρμογής του θεσμού αναδεικνύει την ανάγκη επανεξέτασης επιμέρους πτυχών του πλαισίου αναδοχής, καθώς εξακολουθούν να καταγράφονται προβλήματα που αφορούν την αναγνώριση δικαιωμάτων, την πρόσβαση σε παροχές, τη διοικητική εκπροσώπηση των παιδιών και την υποστήριξη των αναδόχων οικογενειών.

Από μαρτυρίες αναδόχων και θετών γονέων, καθώς και από δημόσιες παρεμβάσεις συλλογικοτήτων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της παιδικής προστασίας, προκύπτουν επαναλαμβανόμενα προβλήματα που αφορούν όχι μόνο την πρόσβαση σε παροχές και άδειες, αλλά και τη διοικητική εκπροσώπηση των παιδιών, την ασφαλιστική τους κάλυψη, την αναγνώριση της ιδιότητας των αναδόχων γονέων από διαφορετικές υπηρεσίες και τη συνολική υποστήριξη των οικογενειών που αναλαμβάνουν τη φροντίδα τους.

Παράλληλα, αναδεικνύονται περιπτώσεις κατά τις οποίες διαφορετικοί φορείς και υπηρεσίες ερμηνεύουν με διαφορετικό τρόπο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται καθυστερήσεις, αβεβαιότητα και άνιση μεταχείριση για παιδιά και οικογένειες που βρίσκονται ήδη σε καθεστώς αναδοχής.

Τα προβλήματα αυτά αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία στις περιπτώσεις μακροχρόνιας αναδοχής, όπου παιδιά που έχουν ήδη αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με τις ανάδοχες οικογένειές τους εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν διοικητικές και πρακτικές εκκρεμότητες που δυσχεραίνουν την καθημερινότητά τους και δεν συμβάλλουν στη δημιουργία ενός σταθερού και ασφαλούς πλαισίου ανατροφής.

Ενδεικτικά, πρόσφατη περίπτωση ανάδοχης μονογονεϊκής οικογένειας ανέδειξε ότι ανάδοχο τέκνο, το οποίο βρισκόταν σε νόμιμη αναδοχή καταχωρημένη στο Εθνικό Μητρώο Αναδοχής, δεν αναγνωρίστηκε από το πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Κοινωνικού Τουρισμού της ΔΥΠΑ, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της οικογένειας από τη σχετική παροχή λόγω εφαρμογής εισοδηματικών κριτηρίων που δεν έλαβαν υπόψη την ιδιότητα του ανάδοχου τέκνου. Σύμφωνα με έγγραφη απάντηση του Συνηγόρου του Πολίτη, η οικεία κανονιστική ρύθμιση δεν είχε προβλέψει την περίπτωση των ανάδοχων τέκνων, γεγονός που ανέδειξε κενό στην εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και τον κίνδυνο αποκλεισμού αναδόχων οικογενειών από παροχές και δικαιώματα εξαιτίας ελλείψεων ή αστοχιών στη διοικητική εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

Αντίστοιχα προβλήματα έχουν τεθεί και με προηγούμενες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις σχετικά με τη χορήγηση αδειών και παροχών σε θετούς και αναδόχους γονείς, γεγονός που αναδεικνύει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κενά, ασάφειες και μη ενιαία εφαρμογή των προβλεπόμενων ρυθμίσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται εμπόδια στην ουσιαστική στήριξη των οικογενειών που αναλαμβάνουν τη φροντίδα παιδιών.

Περαιτέρω, έχουν τεθεί υπόψη μας περιπτώσεις παιδιών που έχουν ήδη τοποθετηθεί σε οικογενειακό περιβάλλον στο πλαίσιο διαδικασιών που συνδέονται με την υιοθεσία, χωρίς ωστόσο να έχει ολοκληρωθεί η σχετική δικαστική διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές, οι οικογένειες που έχουν αναλάβει την καθημερινή φροντίδα των παιδιών επιβαρύνονται πλήρως με τις ανάγκες διαβίωσης, εκπαίδευσης, υγειονομικής φροντίδας και ανατροφής τους, χωρίς να είναι πάντοτε σαφές ποιο είναι το καθεστώς παροχών, οικονομικής ενίσχυσης και διοικητικής κάλυψης κατά τη μεταβατική αυτή περίοδο.

Το ζήτημα καθίσταται ακόμη πιο έντονο όταν η ολοκλήρωση της υιοθεσίας καθυστερεί επί μακρόν λόγω δικαστικών ή άλλων διοικητικών εκκρεμοτήτων. Ως αποτέλεσμα, παιδιά που ζουν ήδη σε οικογενειακό περιβάλλον ενδέχεται να παραμένουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα σε ένα ενδιάμεσο καθεστώς, χωρίς να διασφαλίζεται πάντοτε η πλήρης και συνεκτική προστασία των δικαιωμάτων τους και χωρίς σαφή πρόβλεψη ως προς τις παροχές και τη διοικητική τους κάλυψη.

Οι περιπτώσεις αυτές δημιουργούν εύλογα ερωτήματα ως προς το κατά πόσο το ισχύον πλαίσιο εφαρμόζεται με ενιαίο τρόπο από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, αλλά και ως προς το εάν έχει πραγματοποιηθεί συνολική αποτίμηση της εφαρμογής του θεσμού μετά από οκτώ χρόνια λειτουργίας του.

Επιπλέον, η εμπειρία εφαρμογής του θεσμού αναδεικνύει ότι η αποτελεσματική προώθηση της αναδοχής δεν εξαρτάται μόνο από τη θέσπιση κατάλληλων

νομοθετικών ρυθμίσεων, αλλά και από τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των δημόσιων υπηρεσιών και φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή τους.

Παράλληλα, καθίσταται αναγκαία η συστηματική αναθεώρηση της κείμενης νομοθεσίας και των κανονιστικών ρυθμίσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι σε κάθε πεδίο πολιτικής και διοικητικής δράσης λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο τα ανάδοχα τέκνα, αλλά και τα παιδιά που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο πριν από την ολοκλήρωση της υιοθεσίας τους. Η πλήρης και οριζόντια ενσωμάτωση των αναγκών και των δικαιωμάτων των παιδιών αυτών στο σύνολο του διοικητικού και νομοθετικού πλαισίου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ουσιαστική προστασία τους και για την ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάσθε κυρία Υπουργέ:

1. Έχει καταγράψει το Υπουργείο περιπτώσεις κατά τις οποίες η ιδιότητα των αναδόχων γονέων ή των αναδόχων τέκνων δεν αναγνωρίζεται με ενιαίο τρόπο από δημόσιες υπηρεσίες και φορείς κοινωνικής πολιτικής, καθώς και περιπτώσεις παιδιών που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο πριν από την ολοκλήρωση της υιοθεσίας και αντιμετωπίζουν κενά ως προς παροχές ή διοικητική κάλυψη;
2. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε αναθεώρηση ή συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου της αναδοχής και των συναφών διαδικασιών παιδικής προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που έχουν αναδειχθεί κατά την οκταετή εφαρμογή του ν. 4538/2018;
3. Προτίθεται να εξετάσει τη δημιουργία μόνιμου μηχανισμού ενημέρωσης, καθοδήγησης και υποστήριξης των αναδόχων οικογενειών και των οικογενειών που έχουν αναλάβει τη φρονίδα παιδιών έως την ολοκλήρωση της υιοθεσίας, για ζητήματα δικαιωμάτων, παροχών και διοικητικών διαδικασιών;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε συστηματική αποτίμηση της εφαρμογής του θεσμού της αναδοχής και, στο πλαίσιο αυτό, σε ενημέρωση και εκπαίδευση των εμπλεκόμενων δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και σε αναθεώρηση των αναγκαίων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης αναγνώριση των δικαιωμάτων των αναδόχων τέκνων και των παιδιών που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο έως την ολοκλήρωση της υιοθεσίας τους;

Παρακαλείσθε να καταθέσετε:

1. Τις εγκυκλίους, οδηγίες, ερμηνευτικά έγγραφα και λοιπές κατευθύνσεις που έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, το πρώην Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το ΕΚΚΑ ή άλλους εποπτευόμενους φορείς σχετικά με:
 - α) την αναγνώριση της ιδιότητας των αναδόχων γονέων και των αναδόχων τέκνων από δημόσιους φορείς,
 - β) τη χορήγηση παροχών, επιδομάτων και αδειών σε ανάδοχες οικογένειες,

γ) το καθεστώς παιδιών που έχουν τοποθετηθεί σε οικογενειακό περιβάλλον πριν από την ολοκλήρωση της υιοθεσίας.

Η ερωτώσα βουλευτής

Καζάνη Αικατερίνη